

In deze infofiche...

Vragen rond inclusie komen meer en meer voor binnen het speelpleinwerk. Het speelpleinwerk is een laagdrempelige vorm van jeugdwerk dat wil en kan open staan voor iedereen, ook al brengt dit af en toe heel wat vragen met zich mee. In deze infofiche geven we de meest voorkomende vragen. Vanuit de visie van de VDS proberen wij hier een antwoord op te formuleren.

We willen hier mee echter niet beweren dat we de wijsheid in pacht hebben. We hebben door talloze discussies en vormingen deze antwoorden opgebouwd en bijgeschaafd, maar er is niet zoiets als één waarheid, als het gaat om inclusie.

De FAQ's op een rijtje

1. **Wat is dat eigenlijk**, een handicap?
2. Wat betekenen al die **moeilijke termen**: diversiteit, toegankelijkheid, inclusie...?
3. Wat is de **visie van VDS** op inclusie van personen met een handicap op het speelplein?
4. Is inclusie niet wat **overroepen**?
5. Kinderen met **ADHD** of met **moeilijk gedrag**, zijn dat ook kinderen met een handicap?
6. Zijn onze animatoren wel **bekwaam genoeg** om te spelen met kinderen met een handicap?
7. Onze animatoren zetten zich al zo hard in. **Overvragen** we hen niet als we er ook nog eens kinderen met een handicap bijnemen?
8. Begin je niet pas met inclusie als je er **helemaal klaar voor bent**?
9. Als we met inclusie beginnen, krijgen we dan geen **toestroom** van 'moeilijke kinderen'? Mogen we als speelplein **grenzen** stellen of moeten we iedereen toelaten?
10. Moet je voor kinderen met een handicap **1 op 1 begeleiding** voorzien?
11. Als kinderen met een handicap helemaal **niet in een groep** kunnen meespelen, is dat dan nog inclusie?
12. Moet **heel onze ploeg** achter inclusie staan om met inclusie te kunnen starten?
13. Moeten we **extra financiële middelen** hebben om aan inclusie te werken?
14. Is er wel **vraag** naar in onze gemeente? Hoe komen we te weten of er kinderen met een handicap zijn in onze gemeente?
15. Zullen sommige ouders hun kind niet **wegtrekken** als er kinderen met een handicap komen?
16. Zullen kinderen met een handicap niet **gepest en uitgesloten** worden?
17. Moeten we altijd al onze **activiteiten aanpassen**? Hoe pakken we dat aan?
18. Kunnen we ook **animatoren met een handicap** inzetten op ons speelplein? Moeten we hen dan ook een attest van animator geven?

19. We zijn overtuigd van inclusie, maar **hoe beginnen we eraan?**

20. We werken al rond inclusie. Hoe kunnen we onze werking nog verbeteren?

En dan nu... onze antwoorden

1. Wat is dat eigenlijk, een handicap?

Handicap kan je volgens ons het best omschrijven als “**beperving + belemmering**”. Mensen met een handicap hebben een aantal aangeboren of verworven *bepervingen* in hun functioneren. Door hun beperkingen ondervinden ze *belemmeringen* om een ‘gewoon’ leven te leiden. Onze samenleving stelt hoge eisen aan mensen: op school, op het werk, in de omgang met elkaar... . Mensen met een handicap kunnen niet altijd aan die eisen voldoen. Ze vallen daardoor *buiten* de gewone samenleving.

In zekere zin kan je dan ook zeggen dat je als samenleving iemands ‘handicap’ kan wegnemen op het moment dat ze de belemmeringen kan wegnemen.

2. Wat betekenen al die moeilijke termen: diversiteit, toegankelijkheid, inclusie,... ?

Diversiteit is een feit. Naast de grote groep ‘doorsnee’ mensen heb je ook heel wat mensen die niet netjes passen in het plaatje van de modale Vlaming. Deze mensen worden dikwijls op basis van gemeenschappelijke kenmerken samengebracht in een *bijzondere doelgroep*. Omdat ze anders zijn kunnen deze mensen bijvoorbeeld moeilijk participeren aan het gewone vrijetijdsaanbod. Ze ervaren drempels die hen tegen houden. Eén van de oplossingen voor dit probleem is een *doelgroepspecifiek* aanbod te voorzien, dikwijls *exclusief* voor de bijzondere doelgroep. Bijvoorbeeld door een zwembad te organiseren, specifiek gericht op kinderen met brandwonden.

De andere oplossing is dat het brede vrijetijdsaanbod zijn drempels probeert weg te nemen zodat ook bijzondere mensen zich op hun gemak voelen. Drempels wegwerken noemen we werken aan **toegankelijkheid**. Specifiek voor mensen met een handicap wordt de term ‘**inclusie**’ gebruikt.

Onder **inclusie** op het speelplein verstaan we:

‘Het speelplein zet actief en doelgericht stappen om zijn drempels of hoge eisen weg te werken én de nodige ondersteuning te bieden, zodat mensen met een handicap geen, of op zijn minst minder, belemmeringen ondervinden om ‘gewoon’ te kunnen meespelen. Het speelplein zet ook actief stappen om mensen met een handicap te bereiken.’

Specifiek voor mensen met een andere ‘etnisch-culturele’ achtergrond wordt de term ‘**interculturaliseren**’ gebruikt.

3. Wat is de visie van de VDS op inclusie van personen met een handicap?

De VDS is heel sterk gewonnen voor een 'en/en' verhaal. Deze visie pleit voor 'toegankelijk' jeugdwerk én voor doelgroepspecifiek jeugdwerk. Speelpleinen moeten gestimuleerd worden om werk te maken van toegankelijkheid. We zijn ervan overtuigd dat werken aan toegankelijkheid een verrijking is voor alle betrokken partijen. Bovendien hebben alle jongeren het recht om zich te verenigen op basis van wat hen bindt, en niet afgerekend te worden op basis van verschillen. Uiteindelijk moet het resultaat voor alle kinderen en jongeren een zo groot mogelijke **keuzevrijheid** zijn om in hun vrije tijd te doen waar ze écht zin in hebben.

VDS wil speelpleinen **stimuleren** en **concreet, bruikbaar materiaal** aanreiken. We willen vooral ook een **positieve boodschap** uitstralen.

4. We hebben nu al eens een kind met een handicap op ons speelplein, zonder dat we echt de nood voelen om aanpassingen door te voeren... Is die inclusie niet wat overroepen?

Het is best mogelijk dat je zonder echte aanpassingen aan je werking kinderen met een handicap bereikt. De kans is wel groot dat die kinderen serieuze inspanningen moeten doen om mee te kunnen. Vaak houden ze het dan ook niet altijd lang vol. Ga maar eens na hoeveel van die kinderen met een handicap na een tijdje ook terug hebben afgehaakt... Wil je op een duurzame manier mensen met een handicap blijvend bereiken, dan moet het speelplein zelf ook tegemoet komen aan mensen met een handicap.

Aan de andere kant moet je kinderen en jongeren met een handicap ook niet nog meer bijzonder maken dan ze al zijn. Je moet er ook niet teveel eieren onder leggen. Het is een voortdurende evenwichtsoefening om mensen met een handicap niet te **onderschatten** maar hen ook niet te **overschatten**.

5. Kinderen met ADHD of moeilijk gedrag, zijn dat ook kinderen met een handicap?

Mensen hebben strikt genomen een 'handicap' wanneer er sprake is van een aangeboren of verworven beperking in het functioneren. Soms kunnen kinderen zich rot voelen of hebben ze het thuis moeilijk. Soms zijn ze daarom moeilijk hanteerbaar op het speelplein. Ze hebben strikt gezien geen handicap omdat ze geen aangeboren of verworven beperkingen hebben. ADHD en autisme liggen in die zin ook wat moeilijk. De wetenschap heeft sterke vermoedens dat de oorzaak voor ADHD en autisme ligt in het functioneren van de hersenen. Maar dat is tot nu toe nog nooit echt bewezen...

Maar ze ervaren hoe dan *belemmeringen* om voluit te spelen. Een speelplein kan dus ook voor deze kinderen aan inclusie werken door deze belemmeringen zoveel mogelijk weg te nemen.

6. Zijn onze animatoren wel bekwaam genoeg om te spelen met kinderen met een handicap?

Speelpleinmensen denken bij 'handicap' spontaan aan beperkingen, aan intensieve verzorging, weinig zelfstandigheid,... Ze denken dat enkel gespecialiseerde hulpverleners op een goeie manier kunnen omgaan met mensen met een handicap. Nochtans moet je helemaal geen specialist zijn om te spelen met kinderen met een handicap. Zonder dat je er erg in had heb je waarschijnlijk in het verleden al een aantal aanpassingen doorgevoerd: als een kind zijn been gebroken had, bij een dove jongen in je groep of voor een kinderen die je spel niet begrepen.

Vergeet niet dat kinderen met een handicap in de eerste plaats ook gewoon kinderen zijn. Als je kinderen met een handicap benadert met een open houding, als je hen graag ziet en vanuit *de buik* probeert met hen om te gaan, dan kan je niet veel fout doen. Begin hoe dan ook met het kind in kwestie te leren kennen. De ouders kunnen hierbij helpen door zoveel mogelijk bruikbare informatie te geven.

Mis je toch nog zelfvertrouwen om hier mee aan de slag te gaan? Wees je dan bewust van de mogelijkheden om jezelf en je ploeg **te vormen**. Verschillende organisaties bieden zeer veel bruikbare vorming aan. In sommige moeilijke situaties kan je ook **deskundigen betrekken**. Het kan geen kwaad dat je als speelplein iemand hebt die af en toe eens kan bijspringen wanneer je in de knoop zit met een kind. Er zijn in je provincie en je gemeente vast en zeker personen en/of organisaties waarbij je terecht kan.

7. Verwachten we niet te veel van onze animatoren als we er ook nog eens kinderen met een handicap bijnemen?

Mensen met een handicap moeten niet als last gezien worden. Meer nog: ze zijn zeker ook een **sterke verrijking** voor je speelplein. Kinderen met een handicap stimuleren je om je gewoontes in vraag te stellen, om creatief te denken, om te leren uitzonderingen te maken... Inclusie kan leiden tot een fijnere en gemoedelijkere sfeer op het speelplein. Het geeft animatoren ook een **intense voldoening** om kinderen met een handicap een fijne vakantie te bieden.

We vinden dat je animatoren ook niet moet betuttelen en in hun plaats moet beslissen wat ze al dan niet aankunnen. Probeer hen te betrekken bij de keuze, leg hen de pro's en contra's voor... Soms trek je net nieuwe animatoren aan voor je speelplein, omdat je inclusief gaat werken. Natuurlijk mag je als speelplein wel grenzen stellen, op basis van je draagkracht. Daar gaan we verder dieper op in.

8. We hebben nog zoveel werk aan ons speelplein, aan onze ploeg, onze infrastructuur... We zijn nog niet klaar om ons te focussen op inclusief werken.

Werken aan inclusie vergt een aantal inspanningen van het speelplein. Het is best mogelijk dat iedereen op het speelplein op de toppen van z'n tenen loopt en nu al de 'maximale' inspanningen levert. Aan de andere kant zijn er misschien (ervaren) animatoren die net

omwille van inclusie meer hooi op hun vork willen nemen. Inclusie betekent zoals gezegd niet alleen extra inspanningen maar zorgt ook voor mooie momenten én het heeft een positieve invloed op de sfeer van je speelpleinwerking. Natuurlijk kan je als speelplein niet anders dan prioriteiten stellen. Maar inclusie kan ook een hefboom zijn om aan de kwaliteit van je werking te sleutelen. Bovendien zit inclusief werken vaak ook in hele kleine dingen en wil het zeker niet zeggen dat je je hele werking overhoop moet gooien.

9. Als we met inclusie beginnen, krijgen we dan geen toestroom van ‘moeilijke kinderen’? Mogen we als speelplein grenzen stellen of moeten we iedereen toelaten?

In de praktijk valt de ‘massale’ toestroom best mee. Ook al heb je hard gewerkt om je drempels weg te werken, dat betekent nog niet dat ouders meteen het speelplein blindelings zullen vertrouwen. Kinderen met een handicap zijn soms het ‘zorgenkind’. Ouders geloven niet meteen dat die jonge animatoren de nodige zorg willen en kunnen opnemen. Ze hebben in het verleden al ontgoochelingen opgelopen door ontwijkende of negatieve reacties op hun kind. **Persoonlijk contact** met ouders is de beste manier om aan dit vertrouwen te werken. Inclusie van mensen met een handicap blijft meestal zeer kleinschalig. Het is een verhaal van kleine successen.

Dat neemt natuurlijk niet weg dat je als speelplein **grenzen** kan bepalen. Je kunt een periode afbakenen, je kan een ‘maximum’ zetten op de ‘extra aandacht’ die je kan bieden... Probeer dit zoveel mogelijk te **objectiveren**: het is bijvoorbeeld afhankelijk van het aantal extra animatoren die beschikbaar zijn. Probeer wel bij voorbaat nooit bepaalde ‘types’ van handicap uit te sluiten. Integendeel. Probeer telkens de persoonlijke vraag van het kind in kaart te brengen en ga samen met de ouders op zoek naar oplossingen. Betrek de ouders ook bij deze oplossingen. Je kan ze bijvoorbeeld vragen om de avond voor een speelpleindag het dagprogramma te overlopen zodat het kind in kwestie weet wat hij/zij kan verwachten.

Blijf goed communiceren met de ouders, geef hen snel duidelijkheid en laat hen geen weken wachten. Blijf ook actief werken om je ‘grenzen’ te verleggen, door bijvoorbeeld op zoek te gaan naar extra animatoren.

10. Moet je voor kinderen met een handicap 1 op 1 begeleiding voorzien?

Zeker niet alle kinderen met een handicap hebben 1 op 1 begeleiding nodig. Soms kan een animator twee à drie ‘bijzondere’ kinderen extra in het oog houden. Als het nodig is dan springt de animator bij. Een kind dat in het begin ‘1 op 1 begeleiding’ nodig heeft kan na verloop van tijd ook meer op eigen benen spelen. De keuze hangt af van kind tot kind. Probeer het kind zo goed mogelijk persoonlijk te leren kennen. Zo kan je de beste keuzes maken. Stuur op tijd en stond de ondersteuning bij en durf nieuwe dingen uit te proberen.

Het blijft wel de taak van de héle animatorenploeg om het kind een fijne vakantie te bieden. Ook kinderen met een individuele begeleider spelen meestal gewoon mee met de activiteiten. Ze krijgen geen apart, individueel programma. De rol van de individuele begeleider bestaat er net in om het kind en de andere animatoren te ondersteunen zodat

het kind zo gewoon mogelijk kan meespelen. Soms kan de begeleider even individueel spelen met het kind als het aan de groep wil ontsnappen.

11. Als kinderen met een handicap helemaal niet in een groep kunnen meespelen, is dat nog inclusie?

De meeste kinderen met een handicap kunnen met de nodige aanpassingen en een goeie ondersteuning gewoon meespelen. Voor sommige kinderen met een fysieke of psychische beperkingen kan dit moeilijker liggen.

De maatstaf lijkt ons hier het **plezier van de persoon met de handicap**. Heeft het kind een fijne tijd op het speelplein? Geniet hij of zij ervan om op het speelplein te zijn? Indien het antwoord ja is, dan is het volgens ons altijd de moeite waard en is de extra investering van het speelplein terecht en zinvol.

Natuurlijk blijf je als speelplein wel inspraak hebben. Het speelplein kan aangeven dat de individuele zorg hen te zwaar valt of praktisch niet haalbaar is. In dat laatste geval loont het zeker de moeite om te kijken of er toch geen praktische oplossingen gezocht kunnen worden. Zo is er een speelplein waar dagelijks een verpleegster van het wit-gele kruis langskomt voor de nodige verzorging. Of misschien kan het kind een 'persoonlijke assistent' meebrengen die instaat voor de individuele begeleiding van het kind?

Soms wordt door een ploeg 1 op 1 begeleiding wel als **gemakkelijkheidsoplossing** gebruikt. Ze geven het snel op of ze schuiven het probleem door naar de individuele begeleider. Blijf proberen om het kind in kwestie bij het groepsgebeuren te betrekken. Soms hebben kinderen met een handicap een tijdje nodig om open te bloeien.

12. Moet heel onze ploeg achter inclusie staan om met inclusie te kunnen starten?

Het is goed dat je op het speelplein verschillende meningen hebt. Ook over de inclusie van mensen met een handicap kunnen er verschillende meningen zijn. Inclusie mag je werking wel niet in verschillende kampen verdelen. Na verloop van tijd moet er een soort basisconsensus zijn in je ploeg. Ook naar buiten toe moet je proberen één boodschap uit te stralen.

Om te starten met inclusie heb je genoeg aan een klein ploegje enthousiastelingen. Maar ook hier moet je erover waken dat je **geen eilandje** vormt met je inclusieploegje. De hele ploeg moet zich al dan niet achter 'inclusie' scharen en er zich voldoende bij betrokken voelen.

13. Moeten we extra financiële middelen hebben om aan inclusie te werken?

Sommige speelpleinen werken met een bepaald vast 'maximum' aan animatoren. Wil je extra animatoren inzetten dan moet je natuurlijk extra budget begroten om die animatoren te vergoeden. Je kunt ook investeren in extra materiaal en/of in de inrichting van een rustige hoek of snoezelruimte. Maar gebrek aan financiële middelen op zich is geen reden om er niet mee te beginnen. Je kan steeds proberen vrijwilligers in te

schakelen, veel leuk snoezelmateriaal kan je gewoon zelf knutselen, (check zeker de DIY (do it yourself) tips op het internet)...

Een extra financiële ondersteuning kan op termijn helpen om de continuïteit te garanderen of om de kwaliteit te verhogen. Maar het is geen noodzakelijke voorwaarde om met inclusie te beginnen.

14. Is er wel vraag naar in onze gemeente? Hoe komen we te weten of er kinderen met een handicap zijn in onze gemeente?

Mensen met een handicap zie je niet zo vaak in het straatbeeld. Ze leven vaak in een 'parallel circuit' met hun eigen voorzieningen (instellingen, BO-scholen, beschutte werkplaatsen,...). Je zal ook nergens een lijst of database vinden van personen met een handicap en hun ouders. Hoe kan je dan mensen met een handicap leren kennen? Hiervoor moet je werken aan het **netwerk** van je speelplein. Op de sociale kaart (www.desocialekakaart.be) kom je te weten welke welzijnsorganisaties actief zijn in jouw regio. Het loont de moeite om **persoonlijk contact** te zoeken. Neem contact op met een school voor buitengewoon onderwijs, een MFC (MultiFunctioneel Centrum) voor kinderen met een handicap, een oudervereniging, de welzijnsraad... Misschien mag je het speelplein voorstellen op een infoavond of een opendeurdag en leer je zo ouders persoonlijk kennen. Via via kan je dan verder je netwerk uitbreiden.

15. Zullen sommige ouders hun kind niet wegtrekken als er kinderen met een handicap komen?

Je kan nooit uitsluiten dat een ouder vreest dat zijn 'normaal' kind benadeeld zal worden. Maar dat lijkt ons zeer uitzonderlijk. Het is belangrijk dat alle ouders basisinformatie krijgen over wat het speelplein doet en waar het speelplein voor staat. De ouders van kinderen met een handicap hebben natuurlijk meer gedetailleerde informatie nodig. Die moet je dan ook heel gericht gaan verspreiden. De meeste ouders hebben geen problemen met kinderen met een handicap, velen beschouwen het zelfs als een verrijking voor hun kind. Probeer als speelplein steeds een positieve boodschap uit te dragen

16. Zullen kinderen met een handicap niet gepest en uitgesloten worden?

Ook hier kunnen we niet uitsluiten dat een persoon met een handicap gepest of uitgesloten kan worden. Mensen kunnen afwijzend en soms zeer gemeen reageren op iemand die 'anders' is. Maar een speelplein heeft wel veel mogelijkheden om deze situatie te voorkomen.

1. Je kan aan de hand van '**simulatiespelen**' kinderen laten aanvoelen wat het betekent om een handicap te hebben. Het loont ook de moeite om te werken aan een **groeps sfeer** waarbij kinderen leren positief staan tegenover elkaar.
2. Onderschat zeker je eigen **voorbeeldfunctie** niet. Kinderen nemen dikwijls jouw gedrag over. Zorg ervoor dat je zelf op een positieve, open, normale manier omgaat met kinderen met een handicap. Probeer leidersfiguren te betrekken bij de inclusie. Zorg ervoor dat openheid *cool* is.

3. Zorg ervoor dat de kinderen zo **volwaardig** mogelijk kunnen **meespelen**.
4. Ga vragen van kinderen zeker niet uit de weg en creëer **geen taboesfeer**. Probeer eerlijk en duidelijk te antwoorden, liefst samen met het kind.
5. Hou een oogje in het zeil als het kind wat geplaagd wordt. Kijk of het kind voldoende **weerbaar** reageert.

17. Moeten we altijd onze activiteiten aanpassen? Hoe pakken we dat aan?

Kinderen met een handicap willen er graag bij horen, zoals alle kinderen. Niet mee kunnen doen aan activiteiten, maakt dit een pak moeilijker. Geef kinderen met een handicap zoveel mogelijk een actieve rol zodat ze niet langs de kant moeten blijven. Probeer hen te betrekken en laat hen een echte bijdrage leveren.

Enkele tips:

- Maak niet alleen activiteiten die draaien rond 'competitie' of rond het behalen van een vooropgesteld doel. Gewoon spelen met water en zand, fantasiespel, toneel spelen, dansen, spelen met krijtjes of met een winkelkarretje
- Overloop alle spelregels en ga na wat het spel moeilijk maakt. Zoek hoe je het spel meer haalbaar maakt door de spelregels aan te passen, ander materiaal te gebruiken, het terrein te verkleinen,....
- Zoek eventueel ook naar manieren om het kind met een handicap te ondersteunen. Je kan samen opdrachten uitvoeren, het kind voorbereiden, hulpjes geven,...

Bijvoorbeeld: Het spel 'stratego' bleek te moeilijk voor een kind met een mentale handicap. We hebben de 'militaire' rangen vervangen door stripfiguren van Suske en Wiske. Alle kinderen kregen een kaartje mee met de tekeningen in volgorde (van de hoogste naar de laagste). Zo hadden ze een geheugensteuntje. De moeilijkste regels (de spion) hebben we weggelaten. De bom bleef en de vlag werd 'schanulleke'. Op voorhand hebben we de verschillende stripfiguren nog eens samen met het kind in kwestie overlopen.

Blijf er over waken dat je aanbod aantrekkelijk genoeg blijft voor de andere kinderen. Ook dat is perfect haalbaar. Je kan keuzemogelijkheden bieden, hun creativiteit uitdagen (probeer samen met... toch...), ook moeilijkere opdrachten in je aanbod steken, een uitlaatklep geven om zich eens goed uit te leven...

18. Kunnen we ook animatoren met een handicap inzetten op ons speelplein? Moeten we hen dan ook een attest van animator geven?

Ook animatoren met een handicap kunnen aan de slag op het speelplein. Je kan samen met de animator in kwestie bekijken welke rollen ze al dan niet op nemen binnen het speelplein. Een aantal van hen zullen niet de volledige verantwoordelijkheid en rol als animator kunnen opnemen. Ze kunnen wel als mee-speel-animator functioneren of praktisch-organisatorische taken op zich nemen.

Wat het attest betreft stellen we voor dat het speelplein zelf een soort ‘surplus’ attest uitreikt, eventueel samen met VDS of andere organisaties. We kunnen dit document wel niet hetzelfde ‘gewicht’ geven als het algemene attest.

Sinds 2016 werkt de VDS ook actief aan het betrekken van animatoren met een beperking op het speelplein. Met het project ‘[co-animator](#)’ geven we jongeren met een beperking de kans om mee op animatorcursus te gaan en stage te doen op een speelplein in hun buurt.

19. We zijn overtuigd van inclusie, maar hoe beginnen we eraan?

Een echte handleiding hebben we niet maar er groeit consensus over welke stappen je als werking moet zetten om toegankelijker te worden.

Een eerste stap is de vraag bespreekbaar maken binnen je **animatorenploeg**. Daarbij is het belangrijk jezelf en je ploeg goed te informeren en te vormen. Probeer als ploeg te vertrekken vanuit een respectvolle houding. Dat betekent dat je de kinderen niet gaat categoriseren onder een bepaalde handicap maar dat je hen gewoon bekijkt als kinderen en probeert gelijkwaardig te behandelen.

Zorg er ook voor dat het **beleid** (de raad van beheer, de stuurgroep, de schepen,...) mee is én voldoende achter inclusie staat. Dat helpt om inclusie langer te laten leven.

Vervolgens moet je aan de slag om je **netwerk** uit te breiden. Zo kan je kinderen met een handicap en hun ouders persoonlijk leren kennen. Kinderen met een handicap vergen, meer dan andere kinderen, een persoonlijke aanpak. Het is ook belangrijk om een vertrouwensrelatie uit te bouwen met de ouders. Persoonlijk contact is daarbij onontbeerlijk.

Na een eerste contact word je je meer bewust van de mogelijke drempels en kan je proberen om te **sleutelen aan je werking**. Daarna is het een kwestie van uitproberen wat al dan niet in de praktijk werkt.

Na de probeerperiode kan je de inclusie **evalueren en bijsturen**, samen met je ploeg. Hopelijk slaat het aan en kan je verder je grenzen verleggen.

20. We werken al rond inclusie. Hoe kunnen we onze werking nog verbeteren?

We geven je een aantal richtvragen mee om je inclusiewerking te evalueren.

De animatorenploeg

Leeft het thema in de hele ploeg?

Is er nog veel ‘koudwatervrees’?

Is de ploeg voldoende bekwaam/competent?

Voelt de ploeg zich voldoende bekwaam/competent?

Kunnen jullie een beroep doen op deskundige hulp?

Is er continuïteit of hangt alles af van personen?

Het beleid

Staat het bestuur van het speelplein achter inclusie?

Komt inclusie op de agenda?

Wil het bestuur geld vrij maken voor inclusie?

Is er hier continuïteit of hangt alles af van personen?

Het netwerk

Is er een aanspreekpunt/gezicht?

Hebben jullie een goed contact met de ouders van kinderen met een handicap?

Gaan jullie op huisbezoek?

Hebben jullie goeie partners om mee inclusie bekend te maken? (BO School, oudervereniging, doelgroepspecifieke vereniging,...)

Weet 'men' in de gemeente voldoende dat jullie werking inclusief is?

De werking

Is het activiteitsaanbod op maat gemaakt?

Maken jullie de nodige 'uitzonderingen'?

Slagen jullie erin om de organisatie van het speelplein af te stemmen op kinderen met een handicap?

De kinderen met en zonder handicap

Hebben jullie een goed persoonlijk contact met de kinderen met een handicap?

Voelen kinderen met een handicap zich goed in hun vel bij jullie?

Kunnen ze intens spelen bij jullie?

Zijn kinderen zonder handicap genoeg voorbereid?

Reageren zij op een goeie manier op de kinderen met een handicap?

Gelinkte VDS-producten

Voor meer werkvormen, advies en ondersteuning: check zeker de online VDS bibliotheek op onze [website](#).

Besluit

Werken aan inclusie binnen je speelpleinwerking kan op veel manieren. Zorg er in de eerste plaats voor dat je een draagvlak hebt om ermee aan de slag te gaan. Maak het onderwerp bespreekbaar en zorg ervoor dat alle twijfels en vragen aan bod kunnen komen.

Probeer ze vervolgens te kaderen aan de hand van bovenstaande vragen en duidingen. Inclusief word je ook niet op 1, 2, 3. Lijst aan de hand van een plan van aanpak een aantal werkpunten op, zowel voor lange als korte termijn en ga er zo mee aan de slag.

Wat inclusief werken betreft is er niet zoiets als één heilige graal die elk speelplein moet zien te vinden. Het is een kwestie van zoeken naar de mogelijke aanpassingen die jij met je speelplein kan doen, om zo zoveel mogelijk drempels te verlagen om zo speelplezier voor zo veel mogelijk kinderen te garanderen.